

Ministerie van Economische Zaken
Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
(mw. Bernadette Regeer)
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
NIEDERLANDE

**Tevens per Email B.Regeer@minez.nl
en aangekondigd via de internetconsultatie**

Würzburg, 27 augustus 2014
Ons kenmerk: 08999-12/gra
Uw kenmerk: DGA-DAG/13006192

Betreft: ontwerp Wijzing Besluit houders van dieren mbt stroomhalsbanden, visie van de Electronic Collar Manufactures Association

Geachte mevrouw Regeer,

Namens de ECMA (Electronic Collar Manufactures Association), het samenwerkingsverband van Europese fabrikanten van elektronische halsbanden voor gezelschapsdieren, gevestigd Rue F. Pelletier 82, B - 1030 Brussel, België, stuur ik u bijgaand per email, conform de aangekondigde internetconsultatie met sluitingsdatum 31 augustus 2014, haar visie op het concept wijzigingsbesluit Dierenwelzijn d.d. 12 juli 2014, in het bijzonder t.a.v. het conceptartikel over stroomhalsbanden, artikel II.A. Het betreft een vertaling vanuit het Engels. De bijlagen A tot en met D bij de visie zijn ook per email aangehecht.

Clïente bepleit kort gezegd, in plaats van het in het ontwerp artikel 1.3. onder h voorstelde algemeen verbod op het gebruik van de stroomhalsband met uitzonderingen, voor het handhaven van het huidige uitgangspunt in de wet Dieren en het Besluit houders van Dieren, dus de afwezigheid van een verbod. Wel bepleit clïente dat er regelgeving komt om een correct, deskundig gebruik van kwalitatief / technisch hoogwaardige apparatuur te waarborgen, in het belang van het welzijn van het dier zelf én in het belang van de openbare veiligheid. Aangehecht aan de visie van clïente als bijlage D zijn voorbeelden van dergelijke effectieve lagere wettelijke regelingen in Australië en Nieuw-Zeeland.

Voor zover het huidige voorgenomen stelsel gehandhaafd blijft, dus een algemeen verbod van de stroomhalsbanden (verder ook te noemen: „de apparatuur“) met uitzonderingen, plaats ik graag de volgende concrete opmerkin-

**CORNEA ■ FRANZ
RECHTSANWÄLTE**

Würzburg

René C. Cornea
Rechtsanwalt
Fachanwalt für
Handels- und Gesellschaftsrecht

Uwe K. Franz
Rechtsanwalt
Fachanwalt für Steuerrecht
Fachanwalt für
Handels- und Gesellschaftsrecht

Christoph S. Graeber
Rechtsanwalt
Fachanwalt für gewerblichen
Rechtsschutz
Fachanwalt für IT-Recht

Dr. Konrad Ullrich
Rechtsanwalt

Christian Semmler
Rechtsanwalt
Fachanwalt für
Handels- und Gesellschaftsrecht

Silja Vescovi
Rechtsanwältin

Marije van der Tol, LL. M. (Würzburg)
Advocaat (Niederlande)
Mitglied der Rechtsanwaltskammer
Bamberg

John Y. Krüger
Rechtsanwalt

Dr. iur. Oliver Köppen
Rechtsanwalt

Berliner Platz 10
97080 Würzburg

**Postfach: 5466
97004 Würzburg**

Telefon (0931) 35 9 39 0
Telefax (0931) 35 9 39 20

Zweigstelle Aschaffenburg
Hanauer Str. 8
63739 Aschaffenburg

Telefon (06021) 44 86 801
Telefax (0931) 35 9 39 20

Zweigstelle Lohr am Main
Untere Bruckenstr. 2
97816 Lohr am Main

Telefon (09352) 87 78 22
Telefax (09352) 87 78 20

**www.cornea-franz.de
kontakt@cornea-franz.de**

Sparkasse Mainfranken
Kto.-Nr.: 43 602 911
BLZ 790 500 00

Raiffeisenbank Main Spessart
Kto.-Nr.: 880 1592
BLZ 790 691 50

gen ten aanzien van de concept tekst van artikel 1.3. onder h. en de concept nota van toelichting:

1. In artikel 1.3.h. Besluit houders van Dieren wordt voorgesteld om een uitzondering te maken voor apparatuur waarvan het gebruik is gericht op het teweegbrengen van een gerechtvaardigde verandering in het gedrag van het dier ter voorkoming van gevaar voor mens of dier. Op zichzelf steunt cliënte deze formulering. Blijkens de nota van toelichting heeft dit tot gevolg dat elektronische omheiningen door schrikdraad of stroom halsbanden voor honden toegestaan is, mits in redelijkheid en proportioneel toegepast. Echter een anti-blaflband valt daar aldus de nota van toelichting niet onder, omdat daarvan niet zou kunnen worden gezegd dat deze is gericht op het tegengaan van gedrag dat een gevaar oplevert voor mens of dier. Dat laatste is onjuist. Het is immers bekend onder hondengedragdeskundigen, dat blaffen regelmatig een voorbode is van agressief gedrag van de hond tegen andere dieren maar ook tegen de mens. Ik verwijs u naar enkele bronnen genoemd in de visie van cliënte in het onderdeel C.8. De anti-blaflband kan deze escalatie voorkomen, en is er dan ook wel degelijk op gericht een gerechtvaardigde verandering in het gedrag van het dier teweeg te brengen ter voorkoming van gevaar voor mens of dier.
2. Het toestaan van anti-blaflbanden past in feite ook nu al bij de volgende, terechte inleidende opmerkingen in de concept nota van toelichting op pagina 4, middelste alinea, laatste zin: „ *Indien de prikkel voor de hond onvoorspelbaar en oncontroleerbaar is, kan deze ernstige stress veroorzaken. Bij een gebruik waarbij de prikkel wel voorspelbaar is en te relateren aan een bepaalde gedraging, hoeven zich geen problemen voor te doen*“. Immers, net als bij elektronische omheiningen is de prikkel bij de anti-blafl stroomhalsband voor het dier voorspelbaar en gerelateerd aan een bepaalde gedraging. De anti-blafl stroomhalsband behoort samen met de toepassing van de stroomhalsband van elektronische omheiningen tot de categorie van apparatuur door de hond zelf wordt geactiveerd. Dit in tegenstelling tot de apparatuur die door de manueel door de mens wordt geactiveerd.
3. Het valt op, dat de nota van toelichting geen enkele aandacht besteed aan de noodzaak van goede, veilige apparatuur die aan bepaalde technische normen voldoet, makkelijk te bedienen is en zorg draagt voor een goede handleiding en trainingsmethoden. Dat is naar de mening van cliënte onlosmakelijk met het waarborgen van een deskundig gebruik van de apparatuur verbonden. Met name het aanbod van slechte apparatuur op de markt, b.v. met een te hoog vermogen b.v. uit Aziatische landen c.q. met onduidelijke handleidingen, leidt nog altijd –en begrijpelijk- tot kritiek op de hals-

banden vanuit de publieke opinie. De voordelen van de halsband, namelijk het corrigeren van onewenst sociaal gedrag, wordt daarmee jammer genoeg uit het oog verloren. Dus de gebruiker kan nog zo deskundig zijn: als de apparatuur niet deugt is het welzijn van het dier bij het gebruik ervan niet gediend. De ECMA pleit dan ook voor een wettelijke basis van normen, waaraan de apparatuur moet voldoen. Dat hoeft niet in het Besluit houders van dieren, maar kan wellicht ook in lagere regelgeving. De ECMA werkt al jaren met een effectief en bruikbaar document „Technical Requirements“ waaraan haar leden moeten voldoen, die regelmatig wordt herzien en op grond van wetenschappelijk onderzoek op de laatste stand wordt gebracht. Ik verwijs u hiervoor naar de bijlagen bij de visie van cliënte.

4. Cliënte steunt het voornemen van de Staatssecretaris, om in nadere regelgeving de „eis van deskundigheid“ te waarborgen. Het volgen van een gecertificeerde cursus voor degene die van de apparatuur gebruik wil maken, is zeker een optie. ECMA biedt hierbij haar ondersteuning aan. Zij heeft daarmee de nodige ervaring opgedaan. Anderzijds hoeft het volgen van een gecertificeerde training niet het enige alternatief voor het waarborgen van deskundig gebruik te zijn. Aan het deskundig gebruik draagt een wettelijke regeling bij, waarin geregeld wordt dat alleen apparatuur die aan bepaalde technische- en veiligheidsnormen voldoet en wordt geleverd met een goede handleiding, mag worden gebruikt.

Namens cliënte verzoek ik hierbij de Staatssecretaris opnieuw om als belanghebbende uit de sector in de gelegenheid te worden gesteld e.e.a. in een persoonlijk gesprek toe te lichten, mede in het kader van de reeds aangekondigde latere regelgeving voor de uitwerking van de „eis van deskundigheid“. Zij beschikt over zinvolle kennis en ervaring t.a.v. het opstellen van trainingsprogramma's en werkbare regels in dat kader en over een waardevol netwerk van deskundigen. Ook het onderwerp technische vereisten / veilige apparatuur zou zij daarbij aan de orde willen stellen. Cliënte heeft mij concrete data opgegeven, waarop zij op korte termijn voor een bespreking naar het Ministerie kan afreizen, namelijk op 29 september of 6 oktober a.s. Ik zou het op zeer prijs stellen indien u daarop in zou willen gaan. Een andere datum is vanzelfsprekend bespreekbaar.

Hoogachtend
Marije H.J. van der Tol
Rechtsanwältin, tevens
advocaat (Nederland)

ⁱ Hoewel onjuist ist, dat van „ernstige“ stress sprake zal zijn. Verwezen wordt naar de diverse dokumentatie van cliënte in haar visie, onder andere de door de Britse overheid ge-initieerde wetenschappelijke onderzoeken in bijlage A.